

VRAŽDÍCI KLAUN

portrét
sériového
vraha

E/4 1972

John Wayne Gacy?

Terry Sullivan
Peter T. Maiken

VRAŽDÍČÍ KLAUN

Některá jména osob vystupujících v této knize byla změněna kvůli ochraně soukromí skutečných osob spojených s tímto příběhem.

Killer Clown: The John Wayne Gacy Murders

Copyright© 1983, 2013, 2023 by Terry Sullivan with Peter T. Maiken.

All rights reserved.

Published by arrangement with Browne & Miller Literary Associates, LLC.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Marek Čtrnáct, 2024

Cover © Dark Crayon, 2024

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-5272-0 (pdf)

VRAŽDÍCI KLAUN

portrét
sériového
vraha

Terry Sullivan
Peter T. Maiken

PŘELOŽIL MAREK ČTRNÁCT

VENDETA

OBSAH

_____ VYŠETŘOVÁNÍ	7
Pondělí, 11. prosince 1978	9
Úterý, 12. prosince 1978	19
Středa, 13. prosince 1978	30
Čtvrtek, 14. prosince 1978	44
Pátek, 15. prosince 1978	53
Sobota, 16. prosince 1978	66
Neděle, 17. prosince 1978	84
Pondělí, 18. prosince 1978	96
Úterý, 19. prosince 1978	109
Středa, 20. prosince 1978	128
Čtvrtek, 21. prosince 1978	142
„Dave, chci pročistit vzduch“	156
„Smečka psů, co se žene za kostí“	173
Pod domem	190
Identifikace	207
Portrét ztělesněného zla	223
Waterloo a dál	245

_____ Fotografická příloha

_____ SOUD	273
Příprava	275
První týden	285
Druhý týden	295
Třetí týden	308
Čtvrtý týden	321
Pátý týden	328
Šestý týden	340

_____ Aktualizace 2012: Úvahy a teorie	361
---	------------

Mámě a tátovi,
s láskou a díky

Jsem mnoha lidem hluboce zavázán a velmi jim vděčím za pomoc s tímto rukopisem. Jakýkoli pokus uvést je všechny by byl marný. I přesto – ostatním se omlouvám – děkuji vyšetřovateli Gregu Bedoeovi; seržantu Joe Heinovi; bývalému zástupci státního návladního Larrymu Finderovi; mému spoluautorovi, zesnulému Peteru Maikenovi (a jeho trpělivosti); mým soudním partnerům Billu Kunkleovi a Bobu Eganovi; policistům Albrechtovi, Hachmeisterovi, Robinsonovi, Schultzovi a Tovarovi; a mé sestře Kathy Tullyové.

A konečně, mé díky patří mým věrným přátelům, rodině a spolupracovníkům za to, že to všechno vydrželi. Chci poděkovat také Anne Marie Savianové za veškerou její tvrdou práci při přípravě aktualizovaného vydání.

Terry Sullivan

VYŠETŘOVÁNÍ

PONDĚLÍ

11. PROSINCE 1978

Kim Byersová se nemohla rozhodnout, co udělat s účtenkou za fotografie. Kdyby se jednalo o zakázku, prostě by příslušnému zákazníkovi dala stvrzenku z obálky. Tohle ale byly její vlastní fotografie, které poté, co přišly z laboratoře, dokázala snadno identifikovat. Šlo o snímky, jež hodlala dát své sestře k Vánocům; ty měly být už za dva týdny.

Bylo 19:30, když Kim, která spolu s několika dalšími středoškolskými studenty pracovala v lékárně Nisson Pharmacy ve městě Des Plaines ve státě Illinois, využila krátké pauzy v proudu zákazníků ke zpracování své objednávky. Lékárna se nacházela v nevýrazné přízemní budově, byla součástí malého nákupního centra. Její skleněné průčelí bylo poseto letáky s reklamou na zboží ve slevě. K sousedům lékárny patřily pobočka obchodů se smíšeným zbožím 7-Eleven, restaurace patřící do sítě Gold Medal a prodejna alkoholu. Na druhé straně rušné Touhy Avenue ležel severní perimetr chicagského mezinárodního O'Harova letiště. V lékárně bylo cítit obvyklé drogistické aroma bonbonů a navoněných tretek, zatímco vaše uši musely absorbovat opakující se burácení tryskových letadel.

Kim zapsala číslo objednávky do záznamové knihy a odtrhla účtenku. Po chvíli přemýšlení ji strčila do kapsy bundy, kterou měla na sobě. Když pracovala u pokladny, půjčovala si ji, aby se chránila před průvanem u hlavního vchodu.

Majitel bundy, Rob Piest, byl právě v polovině své směny u Nissona. Rob, patnáctiletý student druhého ročníku střední školy Maine West, v lékárně pracoval od minulého léta. Kim sice byla o dva roky starší, ale s Robem si spolu občas vyšli. Na svůj věk byl vyspělý a obvykle randil se staršími dívkami; ten pohledný kluk se štíhlou atletickou postavou, rozčuchanými hnědými vlasy a širokým úsměvem Kim přitahoval. Dnes večer však tiše doplňoval

zboží a po jeho úsměvu nebylo ani památky: Phil Torf, jeden z majitelů lékárny, totiž právě zamítl jeho žádost o zvýšení platu.

„Dám výpověď a najdu si jinou práci,“ řekl jí Rob.

„Teď to radši nedělej,“ poradila mu Kim. „Pravděpodobně dostaneš vánoční prémii.“

„To jo,“ odpověděl Rob, „ale já ty peníze potřebuju teď.“

V březnu měl mít šestnácté narozeniny a chtěl si koupit Jeep. Našetřil si devět set dolarů, věděl ale, že z těch dvou dolarů a pět osmdesát centů na hodinu, které vydělává v lékárně, si splátky nebude moci dovolit.

Právě se rozešel s první opravdovou přítelkyní ve svém životě, doufal však, že se s ní ještě usmíří, a s tím by mu pomohlo, kdyby měl vlastní auto. A chtěl Jeep, protože měl rád táboření a divočinu. Chyběly mu jen tři odznaky do hodnosti Orliho skauta; být ve skautu už ho unavovalo, příroda však ne. Uměl ji skvěle fotografovat a s odolným vozidlem by mohl zkoumat i krajinu, kterou nikdy nekřížovaly silnice.

Byl zapáleným sportovcem a svědomitě trénoval, aby se dostal do gymnastického týmu druhého ročníku; onoho pondělního odpoledne však z tréninku odešel dřív: chtěl se zastavit v K-martu, aby koupil nějaké rybičky jako krmení pro své hady. (Hadi nebyli zdaleka jedinými mazlíčky, které Piestovi chovali. Rodina před několika lety k velké radosti Roba a jeho sourozenců, bratra a sestry, zdělila po jednom příbuzném zvěřinec čítající několik tuctů zvířat.)

Robova matka Elizabeth na syna jako obvykle po škole čekala v autě a jako obvykle měli oba napilno. Právě se vrátila z práce – byla telefonní operátorkou v jedné chemické společnosti –, aby ho odvezla domů na rychlou večeři. Potom ho ona nebo jeho otec Harold krátce před šestou vozili do lékárny, kde ho i vyzvedávali, když mu v devět večer skončila směna. Jediným rozdílem v běžné rutině dnes byla návštěva K-Martu (neúspěšná – Rob usoudil, že rybičky jsou příliš drahé).

Dnešní den však byl něčím výjimečný: byl to den šestačtyřicátých narozenin Elizabeth Piestové. Doma si všimla, jak se Rob dívá na její narozeninový dort. „Oslavu uděláme, až se vrátíš z práce,“ usmála se na něj. Rob se sehnul, aby objal jejich dva německé ovčáky, Caesara a Kelly, kteří vrazili do kuchyně, aby ho přivítali.

„Tady máš večeri,“ řekla Robova sestra, zatímco z grilu brala horký sendvič se šunkou a se sýrem.

„Dík, Kerry,“ odpověděl Rob a vzal si jídlo s sebou.

Společně s matkou vyšli do zimního večera, nasedli do auta a vyrazili do osm bloků vzdálené lékárny. Rob cestou poznamenal, že až si koupí ten Jeep, matka už se nebude muset obtěžovat s jeho odvozem do práce. S úsměvem odvětila, že jí ta cesta vůbec nevadí.

Rodina nyní čekala, až se Rob vrátí, aby oslavili Elizabetiny narozeniny. Při podobných příležitostech byli Piestovi vždycky spolu. Tvořili neobvykle semknutou rodinu a Rob byl jejím středem.

—— Když Larry, bratr Phila Torfa, o dva roky dříve remodeloval lékárnu, využil služeb P. E. Systems, firmy specializované na navrhování a stavbu lékáren. Tuto práci odvedl družný vedoucí jménem John Gacy. Ačkoli Gacyho řemeslné výkony byly podle Torfa pouze ucházející, dojem na něj udělala jeho znalost farmaceutického marketingu a energie, s jakou svou práci dělal. Gacy, spolu s Philem a partou mladých brigádníků, zvládl veškeré restaurační práce mimo otevírací dobu, takže lékárna mohla nepřetržitě fungovat. Během té doby se Gacy a Phil Torf spřátelili.

Gacy nyní provozoval vlastní firmu a Phil jej požádal, aby přijel a poradil mu, jak změnit uspořádání regálů. Jak bylo domluveno, Gacy v pondělí v 17:30 zastavil před lékárnou Nissan v novém čtyřdveřovém černém Oldsmobilu 98, model 1979. Auto bylo upravené, aby v něm mohla být radiostanice, a mělo na sobě dva bodové reflektory; ten na straně spolujezdce byl červený.

Šestatřicetiletý Gacy, podsaditý muž s kulatou tváří, měl při své váze 88 kilogramů a výšce 175 centimetrů značnou nadváhu. Jeho hnědé vlasy na spáncích šedivěly a jeho hrbolatou bradu dobře chránily povislé sanice, pod nosem se mu skvěl knír. Na sobě měl džíny, košili s rozepnutým límcem a černou koženou bundu do pasu.

Oba muži se vřele přivítali a více než hodinu vzpomínali na staré časy. Gacy Philovi řekl o své firmě; jmenovala se PDM, což znamenalo „Painting, Decorating and Maintenance“ – Malování, dekorace a údržba. Krom toho prý také odklízел sníh a prodával vánoční stromky.

„Vypadá to, že tu máš skoro úplně novou partu,“ podotkl Gacy, když si prohlížel obchod. Jeho pohled se zastavil na Robu Piestovi, který v uličce asi tři metry od něj doplňoval zboží.

„To jsou středoškoláci,“ vysvětlil Phil. „Brzy odejdou na vysokou nebo do jiné práce. Zaměstnanci se pořád mění.“

„Taky najímám středoškoláky,“ prohlásil Gacy a obrátil se k Lindě Mertesové, zaměstnankyni, kterou si pamatoval z doby rekonstrukce před dvěma lety. „Pamatuješ si na Dicka, že ano?“ Linda přikývla. „Když začínal, platil jsem mu jen tři nebo čtyři dolary na hodinu, ale dneska vydělává čtyři sta dolarů týdně. Teď u mě všichni začínají minimálně na pěti dolarech na hodinu.“

„Páni!“ protáhla Linda. „Hej, Robe. Chceš práci?“ zeptala se rozesmátě. Rob dál doplňoval zboží a neodpověděl.

Gacy procházel obchodem, prohlížel uličky, měřil regály a kontroloval nosníky.

Torfovi řekl, že cenu té práce odhaduje asi na 1600 dolarů. Ještě chvíli spolu mluvili, potom Gacy v 19:15 odešel se slovy, že zůstanou v kontaktu. O pár minut později si Torf všiml, že na pultu lékárny leží hnědá kniha schůzek, převázaná silným popruhem. Patřila Gacymu. Pomyslel si, jestli by mu neměl zavolat, rozhodl se však, že to neudělá. Gacy se pro ni nejspíš sám vrátí.

—— „Hele, potřebuju bundu,“ řekl Rob. „Musím vynést odpadky.“

Nyní bylo osm hodin večer. Kim Byersová ze sebe shodila Robovu bundu a dívala se, jak si ji obléká cestou ze zadních dveří lékárny. Když Rob s náručí kartonů a odpadků vyšel do zadní uličky za provozovnou, zahlédla ho jedna dívka z prvního ročníku jeho střední školy. Hodila po něm sněhovou kouli a potom se i se svou kamarádkou stáhla z dohledu a potěšeně se přitom hihňala. Rob se vrátil zpátky dovnitř, bundu odložil na kartony cigaret poblíž pokladny u vchodu, kterou měl hlídat, zatímco bude dál doplňovat zboží až do devíti hodin, kdy mu končila směna.

Před obchodem pomalu zastavil černý pickup s připojeným sněžným pluhem. Gacy vystoupil a vešel zpátky do lékárny.

„Zapomněl sis něco?“ zeptal se Torf.

Gacy se usmál a přikývl. Následujících asi pětadvaceti minut bloumal po lékárně, bavil se s lidmi a znovu si prohlížel regály.

Pět minut před devátou dorazila Elizabeth Piestová, aby vyzvedla syna.

„Mami,“ řekl Rob, „ještě jsem neskončil s doplňováním zboží. Ještě pár minut.“

„Nemusíš spěchat,“ odpověděla. Krátce promluvila s Kim Byersovou a vydala se k sekci pohlednic.

Ve 20:58 Rob přiskočil ke Kim a požádal ji, aby šla k pokladně. Potom zavolal na svou matku. „Nějaký podnikatel se mnou chce mluvit o práci,“ řekl, popadl bundu a vyrazil ze dveří.

O několik okamžiků později Torf uviděl Kim u pokladny a zeptal se jí, kde je Rob.

„Baví se venku s tím chlápkem, co tu byl,“ odpověděla Kim. „Nebojte se,“ dodala škádlivě. „Je to velkej kluk.“

Uběhlo několik minut, než se Elizabeth Piestová Kim zeptala, jestli si náhodou nevšimla, že by se Rob vrátil. Ne, nevšimla. Paní Piestové se zmocnil silný pocit, že by právě nyní chtěla být se svým synem, netušila však proč. Cítila jakýsi strach, který nedokázala vysvětlit. Přesto si s Kim krátce povídala; potom, s narůstající nejistotou, řekla, že odchází, a požádala Kim, aby Robovi vyřídila, že jí má zavolat domů, až se vrátí. Pak jej prý znovu přijede vyzvednout. Bylo 21:20.

Chvíli poté kolem pokladny prošel Torf.

„Kdo je ten chlápek, ten stavař?“ zeptala se ho Kim.

„Myslíš Johna Gacyho?“ otázal se Torf. „Ten je v pohodě. Je to dobrý chlap.“

Když Elizabeth Piestová ve 21:25 vstoupila do kuchyně bez Roba, rodina tím byla zmatená. „Odešel prý s nějakým podnikatelem kvůli práci,“ vysvětlila jim. Přešla k telefonu a zavolala do lékárny. Telefon zvedla Kim Byersová; Rob se stále neobjevil. „Máš tušení,“ zeptala se Elizabeth, „s kým to chtěl mluvit?“ Kim jí řekla, že ten muž se jmenoval John Gacy.

Touto dobou už rodina měla krájet Elizabetin narozeninový dort. Tohle se Robovi vůbec nepodobalo. Své zvyky pevně dodržoval a on ani jeho sourozenci, koneckonců nikdo z rodiny, nikdy neodcházeli z domu, aniž by to dal vědět ostatním. Něco tady opravdu nehrálo.

Uplynulo patnáct minut. Obavy Piestových narůstaly. Kerry, o šest let starší než Rob, a její bratr Ken, dvaadvacetiletý mladík v přípravném ročníku medicíny, spekulovali, kde by Rob mohl

být. Elizabeth znovu zavolala do lékárny, ale Kim pro ni neměla žádnou novou informaci. Požádala Elizabeth, aby chvíli počkala na telefonu. Otec a děti úzkostně přihlíželi.

„Phil se ptá, jestli už máte koupený vánoční stromeček,“ řekla nakonec Kim Elizabeth.

„Proč?“ zeptala se Elizabeth. Přišlo jí, že Torf je poněkud uštěpačný.

„Protože John Gacy prodává vánoční stromky a Phil si myslí, že Rob možná jel s ním, aby nějaký koupil.“

Ostatní mezitím v telefonním seznamu hledali „Johna Gacyho“, nebyli si však jistí, jak se to jméno píše nebo jestli se zrovna tenhle Gacy nenachází v nějakém jiném z mnoha předměstských seznamů. Nenašli nikoho s tímto ani podobným jménem. Zavolali několika Robovým kamarádům, ale nikdo z nich ho neviděl. Elizabeth ještě jednou zavolala do lékárny. Teď už začínala šílet strachy a přála si, aby Torf alespoň dal najevo, že mu to také dělá starosti.

Torf ji ujistil, že někoho pošle podívat se před lékárnu a také do zadní uličky, jestli Rob neuklouzl na náledí a neleží tam v bezvědomí. Řekl, že i když už má lékárna zavřeno, on tam ještě nějakou chvíli zůstane, a dal Elizabeth číslo na noční telefon. „Zavolám Johnovi a zjistím, jestli o Robovi něco neví,“ dodal.

„Jaké má John číslo?“ chtěla vědět Elizabeth Piestová.

„457-1614.“

„Máte jeho adresu?“ zeptala se.

Torf zaváhal a potom řekl, že nemá.

„Proč by chtěl v tuhle noční hodinu mluvit s patnáctiletým klukem?“ ptala se Elizabeth.

„No tak, počkejte chvílku,“ namítl Torf. „Ten chlap není žádný pobuda.“ Elizabeth zavěsila.

Harold Piest vytočil Gacyho číslo a ozval se mu záznamník.

„Jdeme na policii,“ rozhodl. Jeden druhému to sice nechtěli přiznat, ale v tuto chvíli už se všichni obávali nejhoršího. Věděli, že kdyby se Rob *mohl* dostat domů, byl by doma. Znali ho příliš dobře, než aby si mohli myslet něco jiného.

Cestou na policejní stanici v Des Plaines se Harold a Elizabeth Piestovi zastavili v domě Robova nejlepšího kamaráda, Todda Schludta. Todd jednou v noci nepřišel domů a Rob jej tehdy za jeho chování vyplísnil. Todda překvapilo, když se dozvěděl o Robově zmizení; byl si jistý, že by z domova neutekl. Rob prý byl

rozmrzelý, protože Todd se s rodiči právě stěhoval z Des Plaines a jeho kamaráda to štvalo. Noc předtím byli oba na večírku na rozloučenou. Od té doby Roba neviděl.

Poté se Piestovi vydali do lékárny Nisson, kde u vchodu našli Torfa a jeho kamaráda, Joe Hajkaluka, také lékárníka. Torf jim řekl, že volal na Gacyho číslo, ale bezvýsledně. Dal Piestovým telefonní číslo k sobě domů do Chicaga.

Harold a Elizabeth pokračovali na policejní stanici. Nový obchodní dům v Des Plaines, na jihozápadní straně železniční trati, se vyprázdnil a chodníky byly převážně opuštěné. Někdy touto dobou tu ještě trhavě zastavily dva žlutozelené vlaky společnosti North Western, jimiž se lidé vraceli z práce v centru, a pokračovaly dál. Připomínaly hračky pod vánočním stromkem, když projížděly scenérií pouličních světel a vánočních dekorací na své cestě ke vzdálenějším předměstím a na potemnělý venkov. Město mělo už brzy utichnout. Policejní stanice v Des Plaines sídlí v moderní jednopatrové cihlové krabici připomínající pevnost, která nemá v přízemí téměř žádná okna; otevřený chodník ji spojuje se sousedním Občanským centrem. Tento komplex byl vybudován počátkem sedmdesátých let, dávno poté, co se Des Plaines rozrostlo z tichého malého předměstí, obývaného převážně přistěhovalci z Německa, se zahrádkami a školkami, na věčně ucpaný střed rozsáhlých předměstí Chicaga. Stanice leží na severním konci centrálního bulváru o čtyřech blocích, jehož středem prochází železniční trať.

Piestovi přistoupili k přepážce, za níž seděl hlídkový policista George Konieczny. Elizabeth mu vysvětlila, co se stalo. Konieczny odpověděl, že od nich může pouze převzít informace, aby vypracoval zprávu o pohřešované osobě. Pokud policie zjistí něco o tom, kde se Rob nachází, zavolá jim, a ráno bude k případu přidělen někdo z Oddělení pro mládež. Piestovi prý nemohou dělat nic jiného než vrátit se domů a čekat. Policejní stanice na předměstí jsou místa, kde se toho pozdě večer příliš neděje. Většina jejich lidí pracuje ve dne; v noci řada specializovaných funkcí oddělení úplně ustává. Elizabeth si povzdechla, odrecitovala údaje o svém synovi a vyložila události toho večera, zatímco Konieczny psal: „Robert Jerome Piest, muž/běloch, 15 let, na sobě měl světlehnědé kalhoty značky Levi a tričko, hnědé semišové boty s klínovým podpatkem a světle modrou péřovou bundu...“ Rob

se stal policejním případem číslo 78-35203, jednou z více než půl tuctu pohřešovaných osob, jimiž se v roce 1978 na tomto oddělení v Des Plaines zabývali.

Piestovi odešli ze stanice. Ve 23:50 Konieczny dokončil svou zprávu. Zavolał Philu Torfovi, který byl stále v lékárně Nisson. Ten žádné nové informace neměl. Potom Konieczny zprávu odnesl svému veliteli hlídky.

„Rodiče si dělají veliké starosti,“ řekl mu Konieczny, „a ten kluk nikdy předtím neutekl. Ale i tak – v patnácti člověk dělá blbiny.“ Velitel hlídky podepsal, že se zprávou souhlasí, a Konieczny vyrozuměl rádiovou místnost v patře, že jim posílá „pohřešovaného“.

V úterý v 1:54, pět hodin po zmizení Roberta Piesta, vyslal dispečer z terminálu LEADS (Law Enforcement Agencies Data System – Datový systém bezpečnostních složek) zprávu všem policejním okrskům ve státě Illinois. Zpráva o pohřešované osobě, k níž policista Konieczny připojil poznámku, že si rodiče dotyčného mládíka dělají skutečné starosti, skončila spolu s dalšími nočními zprávami na stole velitele Divize kriminálního vyšetřování, poručíka Josepha Kozenczaka. Ačkoli policisté z Oddělení pro mládež byli ve službě až do jedné ráno, oddělení zprávu zaregistrovalo teprve poté, co si ji po svém příchodu v 7:30 prohlédl Kozenczak. Taková byla pravidla oddělení; případy pohřešovaných osob se braly jako rutinní.

Harold a Elizabeth uposlechli strážníka Koniecznyho a vrátili se domů. Na odpočinek však neměli ani pomyšlení. Chtěli něco dělat, a pokud jim akci nehodlala poskytnout policie, měli v úmyslu zařídit si ji sami. Zorganizovali pátrání, které je zavedlo do téměř každé ulice a na každé parkoviště v Des Plaines. Pracovali s teorií, že Gacy vzal Roberta do auta a ten se z něj poté pokusil vyskočit. Mohl být zraněný a pokoušet se dostat domů. Věděli, že by se snažil ze všech svých sil.

Kerry si do svého datsunu vzala jednoho německého ovčáka, Ken do své dodávky druhého, oba i s kusem Robova oblečení, který psi mohli očichat. Harold vyjel ve svém autě a Elizabeth zůstala doma na telefonu a čekala. Hlídkovali na tichých ulicích a plahočili se mezi závěsemi, které po silném sněžení před čtyřmi dny, kdy napadlo dvacet centimetrů, vytvarovaly sněžné pluhy. Pravidelně se setkávali, aby koordinovali své plány. Pátrání postupně rozšířili i na sousední čtvrti Mount Prospect, Park Ridge a Rosemont.

Několikrát se, každý zvlášť, vrátili k lékárně Nisson; Harold před půlnocí, Kerry asi v 0:30 a Ken krátce po jedné. Ken na místě zastihl Phila Torfa a ten mu řekl, že Hajkaluk ví, kde Gacy bydlí a kde prodává stromky, a že se tam zajede podívat.

Tři Piestovi hledali celou noc, avšak bezvýsledně. Za úsvitu se vyčerpaní vrátili domů k Elizabeth, jež stále držela stráž u telefonu. Rozrušení a nevyspalí se začali jako těla bez duše připravovat na další den. Ken musel do školy, ostatní tři do práce. Než však rodiče a Kerry odjeli do svých kanceláří, znovu navštívili policejní stanici. V kuchyni jejich domu zůstal nedotčený dort, který Harold koupil Elizabeth k narozeninám.

ÚTERÝ 12. PROSINCE 1978

V 8:30 už měla na policejní stanici v Des Plaines službu denní směna. Harold, Elizabeth a Kerry Piestovi, zmožení svým pátráním na vlastní pěst, přistoupili k přepážce se slovy, že chtějí vidět důstojníka, který byl k případu přidělen. V konferenční místnosti se s nimi setkal Ronald Adams, jenž u policie sloužil už dvanáct let, z toho šest na Oddělení pro mládež. V ruce držel naskenovanou kopii Koniecznyho zprávy.

Paní Piestová dala Adamsovi kopii *Dialtone* – telefonního seznamu studentů střední školy Maine West –, která patřila jejímu synovi; Rob si v ní podtrhl jména kamarádů. Potom zrekapitulovala události předešlé noci. Policisté z Oddělení pro mládež ne vždy věří rodičům, když říkají: „Moje dítě by z domova nikdy neuteklo.“ Každý rok odejdou z domova desetitisíce dospívajících, obvykle proto, že se pohádali s rodiči, potkala je nešťastná láska nebo měli problémy ve škole. Většina z nich se po maximálně pár dnech vrátí. Když však Adams sledoval a poslouchal Piestovy, léta zkušeností mu jasně říkala, že Rob není dalším uprchlíkem. Toto byl milovaný syn, který zmizel ze semknuté, pečující rodiny, navíc v den matčiných narozenin. Adams byl přesvědčený, že se tu stalo něco zlého.

Požádal Piestovy, aby počkali v konferenční místnosti, a odešel do své kanceláře, aby zavolal do lékárny Nisson. Promluvil s Larrym Torfem, který mu řekl, že v pondělí večer z lékárny odešel dřív a že by Adams měl zavolat jeho bratru Philovi, jenž byl stále ještě doma.

Phil Torf Adamsovi řekl, že Gacy byl v pondělí večer v lékárně celkem dvakrát, aby s ním probral chystané úpravy provozovny. Gacy se údajně zmínil, že nabírá středoškoláky na stavební práce, a Rob možná jejich rozhovor zaslechl. Dodal však, že Roba a Gacyho neviděl spolu. Torf dále uvedl, že po telefonátu paní Piestové

zanechal zprávu na Gacyho záznamníku; Gacy se mu však neozval. Vánoční stromky prý prodával na Cumberland Avenue na předměstí Chicaga, jen pár bloků od jeho domu.

Adams poté zavolal Gacymu. Ano, řekl, byl v té lékárně. Zmínil, že se Phila Torfa ptal, jestli jsou v zadní části lékárny armatury. Ne, s Robem Piestem nemluvil a neměl s ním ani žádný jiný kontakt. Gacy byl zdvořilý, ale neústupně trval na svém.

Nakonec Adams zavolal Kim Byersové. Ta potvrdila, že Rob vyšel ven kolem deváté se slovy „Nějaký podnikatel se mnou chce mluvit o práci.“ Že by Rob mluvil s Gacym, to neviděla.

Adams se vrátil do konferenční místnosti, i když toho rodině mnoho sdělit nemohl. Řekl jim, že bude dál pátrat, varoval je však, aby nenarušovali vyšetřování. Chápe jejich obavy a psychické vypětí, ale opravdu to musejí nechat na policii. Piestovi mu poděkovali a v tichosti odešli.

—— „Tohle vážně smrdí,“ řekl Adams, když u oběda s Kozenczakiem probíral případ. Poručík si zprávu o pohřešované osobě přečetl a příslušnými kanály ji předal dál, nevěděl však, že rodina Piestových znovu přišla na stanici. Nyní ale na základě nových informací od Adamse pochopil, že by situace mohla být vážná, a řekl mu, aby se neodkladně pustil do vyšetřování. Dodal, že zavolá dalšímu detektivovi, Jamesi Pickellovi, a požádá jej, aby do práce přijel dříve a pomohl.

Adams po návratu na stanici kontaktoval telefonní společnost, kde mu řekli, že John Gacy v telefonním seznamu uveden není; číslo, které policii poskytla paní Piestová, patřilo společnosti PDM Contractors Corporation, se sídlem na adrese Summerdale Avenue 8213 v Norwood Park Township, tedy na severozápadním okraji Chicaga. Pickell dostal za úkol prověřit adresu na Summerdale Avenue a podívat se na pozemek, kde se prodávají stromky, zda nenajde nějaké známky toho, že by tam Rob Piest byl držen proti své vůli. Adams si mezitím chtěl promluvit s Robovými kamarády ze školy.

Poblíž ukrajinského katolického kostela sv. Josefa na Cumberland Avenue uviděl Pickell místo s prodejem stromků. Muž, se kterým tam mluvil, řekl, že tam žádný John Gacy nepracuje, a navrhl Pickellovi, aby se podíval na další prodejní místo na Cumberland Avenue, kousek na sever od dálnice. Byla tam dvě auta a Pickell

zavolať rádiem na stanici a požádal o kontrolu registrace. Gacymu nepatřilo ani jedno z nich. Druhé prodejní místo provozoval manželský pár; ti Pickellovi řekli, že o Gacym nikdy neslyšeli, a odkázali ho zpátky na kostel.

Pickell odjel po Cumberland Avenue asi čtyři bloky na jih a zahnul na východ do Summerdale Avenue. Číslo 8213 byl malý dům v rančovém stylu postavený ze žlutých cihel v bloku rodinných domků. Na polokruhové příjezdové cestě před domem parkoval černý čtyřdveřový Oldsmobile, model 1979, s poznávací značkou PDM 42. Pickell přišel ke dveřím a zaklepal. Nikdo neodpověděl. Vydal se k zadním dveřím. Znovu žádná odpověď.

Poté se zeptal sousedky z vedlejšího domu, jestli neví, kde Gacy je. Nevěděla, řekla ale, že pokud je u domu jeho auto, pravděpodobně odjel ve svém nákladáku. Stejně tak nevěděla, kde Gacy prodává stromky. Pickell se vrátil na stanici.

—— Harold Piest Adamsovu radu, aby se do vyšetřování nepletl, neuposlechl – a spolu s Kerry dělal skoro stejně rychlé pokroky jako policie v Des Plaines. Omluvil se z práce a společně s dcerou znovu zamířil do lékárny Nisson, kde se vyptali, jak se dostat k místu, kde Gacy prodával stromky.

Zatímco se blížili k ukrajinskému kostelu, Piest nahlas přemýšlel, jestli se vydat rovnou k prodeji stromků. Místo toho se s Kerry rozhodli zajít do jejich vlastního kostela, zhruba dva kilometry daleko, a vyhledat tam pomoc. Vysvětlil svízelnou situaci tamnímu pastorovi; ten zavolať knězi od sv. Josefa a zařídil, aby se s ním Piest mohl sejít.

Kněz v ukrajinském kostele Haroldovi a Kerry řekl, že neví, jestli se na prodeji stromků podílí nějaký Gacy, znal ale člověka, který prodejní místo řídí. Souhlasil, že mu zavolá, aby zjistil, jestli tento člověk zná Gacyho, a také aby se pokusil získat jeho adresu, aniž by mu musel vysvětlovat, proč ji shání. Kněz tuto informaci rychle získal: 8213 Summerdale Avenue. Vděčný Harold mu silně potřásl rukou.

Společně s Kerry pak odjeli nějakých šest bloků na Gacyho adresu a zaparkovali před domem. Dívali se na dům a nebyli si jistí, co dál. Nakonec usoudili, že možná bude nejlepší udělat to, co jim řekla policie. Nenarušovat vyšetřování. Otočili se a vrátili se domů.

—— Adams mezitím ve škole v přítomnosti výchovného poradce vyslechl Kim Byersovou. Dívka vypověděla, jak ji Rob požádal, aby převzala pokladnu, a zrekapitulovala události následující po mladíkově zmizení. K tomu, co říkala už Piestovým, mnoho nepřidala; snad jen to, že podle jejího názoru neměl Rob žádný důvod odcházet z domova.

Na stanici Adamsovi zavolal člověk z místní illinoiské Pátrací a záchranné jednotky (PZJ). Rodina Piestových je prý požádala, aby využili své týmy se psy a prohledali blízkou lesní rezervaci, zda tam nenaleznou nějakou stopu po Robovi. Adams členovi PZJ řekl, že se bude muset zeptat svých nadřízených.

Ve tři hodiny, tedy dřív, než měl nastoupit službu, přišel do práce detektiv z Oddělení pro mládež Mike Olsen. S Adamsem začali obvolávat spolužáky, jejichž jména Rob podtrhl ve svém *Dialtonu*. Roba nikdo z nich neviděl, ale skutečnost, že jej všichni evidentně respektovali, potvrzovala hypotézu, že Rob rozhodně není ten typ, co by utíkal z domova. Kozenczak odešel domů v 15:45, když mu skončila směna; svým mužům řekl, aby ho informovali o jakémkoli novém vývoji.

Pickell poznávací značku černého Oldsmobilu předal kolegům a požádal je, aby zkontrolovali registraci ve státě Illinois. Kromě toho číslo vozu zkontroloval v mikrofišovém systému detektivního oddělení; jednalo se o databázi všech poznávacích značek používaných v Illinois, kde byla uvedena jména majitelů, jejich adresy, data narození, čísla řidičských průkazů a identifikační čísla vozidel. Zavolal také na úvěrový úřad, na několik okolních policejních oddělení a na velitelství chicagské policie v centru. Tam mu sdělili, že Gacy, datum narození 17. března 1942, má v Chicagu záznam o podmíněčném propuštění, a navrhli mu, aby zavolal do sekce záznamů s Gacyho interním referenčním číslem, 273632.

Když chicagská policie prověřuje něčí záznamy, vyžaduje adresu, datum narození a číslo sociálního zabezpečení dotyčného. To poslední Pickell neměl, policistu z oddělení záznamů ale nakonec přesvědčil o naléhavosti hovoru a přiměl ho, aby interní číslo prověřil. Pickell čekal deset minut, než se policista vrátil k telefonu. V trestním rejstříku bylo uvedeno, že 19. června 1970 byl podmíněčně propuštěn jistý John W. Gary. „Gary“, řekl policista, byl podle všeho překlep. Všechny ostatní záznamy v rejstříku jej uváděly jako „Johna Waynea Gacyho“.

„Za co měl tu podmínku?“ zeptal se Pickell.

„Za sodomii,“ odpověděl policista. „Waterloo, Iowa, 20. května 1968. Deset let, Iowské nápravné zařízení pro muže ve městě Anamosa.“

Posledním zápisem v záznamu o Gacyho zatčeních bylo obvinění z ublížení na zdraví, 15. července 1978, 16. okrsek, Chicagské policejní oddělení, nevyřízeno. Předěšlý záznam pocházel z 22. června 1972, jednalo se o obvinění z těžkého ublížení na těle a nebezpečného jednání v Northbrook, předměstí severně od Des Plaines. Stálo tam, že obvinění bylo o několik týdnů později staženo. V záznamu nebyly žádné detaily o jeho usvědčení ze sodomie ani podrobnosti o jiných zatčeních, bylo však zřejmé, že Gacy má historii sexuálně deviantního i násilného chování.

Venku se pomalu smrákalo, ale v detektivním oddělení, místnosti bez oken umístěné za čekárnou a kanceláří velitele hlídky, se čas měnil jen neznatelně. Výrazné, slunečnicově žluté zdi, karmínový koberec a půl tuctu šedivých kovových stolů tu osvětlovaly pouze zářivky. Rozdíl mezi světlem a temnotou se pro policisty, kteří budou pracovat stále déle a déle do noci, v následujících deseti dnech ještě rozostří.

Pickell zavolal na policii v Northbrook, ale tamní sekce záznamů už pro dnešek zavřela. Jeden detektiv z Northbrook mu nicméně slíbil, že dá dohromady zprávy o Gacyho zatčení z roku 1972, mezi nimiž nechyběly ani kartička s otisky prstů a policejní fotografie. Než se Pickell pro ty zprávy vydal, zavolal domů Kozenczakovi, aby mu řekl o Gacyho usvědčení ze sodomie a o jeho dalších srážkách se zákonem.

V tu chvíli Kozenczak věděl, že si musí poslechnout příběh Johna Gacyho. Policistou v Des Plaines byl už šestnáct let, většinu té doby strávil jako pochůzkář. Byl to dobrý, energický policajt, ale ještě nikdy neřídil žádné velké vyšetřování. Na místo velitele detektivního oddělení byl povýšen teprve před šesti měsíci a stále ještě se rozkoukával.

S žádostí o právní radu tedy zavolal na oddělení pro přezkum trestných činů v rámci úřadu státního návladního pro okres Cook County. V právním klimatu kladoucím silný důraz na práva obviněných nemohla být policie nikdy příliš opatrná. Kozenczak vysvětlil situaci zástupci státního návladního a dodal: „Nevíme,

co vlastně máme, ale chceme si s tím chlapíkem promluvit a rádi bychom věděli, jak moc na něj můžeme tlačit.“

„Moc silně ne,“ řekl mu zástupce. „Jestli vás pošle do prdele, stáhněte se a ráno se poraďte se zástupci z Třetího okrsku.“ Třetí okrsek byla předměstská pobočka úřadu státního návladního, která sídlila v Občanském centru v Des Plaines, hned vedle policejní stanice.

Kozenczak se na stanici vrátil kolem sedmé hodiny večer; zhruba ve stejné době, kdy se Pickell vrátil z Northbrook se záznamy o Gacyho zatčení. Adams už toho dne odešel domů a detektiv Dave Sommerschield se právě seznamoval s případem. Kozenczak, Pickell a Sommerschield si společně prošli zprávy z Northbrook.

Poškozený, čtyřiatvacetiletý Jackie Dee, policii řekl, že mu 7. června 1972 ve 3:40 podsaditý muž kolem pětaticítky v bundě se značkou restaurace Barnaby's nabídl, že ho svezí. Dee se v inkriminované době nacházel poblíž sídla YMCA v Lawson House na chicagské Near North Side. Když si Dee všiml, že jej tento muž, který si říkal „John“, nevezí tam, kam chtěl, začal protestovat. Muž vytáhl odznak, identifikoval se jako „okresní policista“ a oznámil Deeovi, že je zatčen. Pokusil se mladíkovi nasadit pouta, avšak neúspěšně. Potom se Deea zeptal, co mu může nabídnout, aby se z toho dostal. Dee řekl, že nemá peníze.

„Vyhulíš mě?“ zeptal se ten muž. Dee se bál o své bezpečí, a tak svolil.

Oba vystoupili z auta u restaurace Barnaby's v Northbrook a „John“ vytáhl klíče, kterými odemkl dveře do budovy. Dee uvnitř začal klást odpor a ten muž ho zezadu něčím udeřil do krku a potom do něj kopl, když ležel na zemi. Dee se vyškrábal na nohy, vyběhl ven, ale muž jej pronásledoval ve svém autě a srazil ho. Dee se konečně dostal k benzínové pumpě, kde obsluha zavolala policii.

Následujícího dne policie vyslechla nočního manažera restaurace – Johna Gacyho. Řekl, že slyšel, že je s tím útokem spojován, a vítá prý šanci prokázat svou nevinu. „Ve tři hodiny ráno jsem byl doma,“ řekl policii. „Moje žena vám to potvrdí.“ Poté uplynuly dva týdny, což Gacyho identifikaci zdrželo. Dee původně tvrdil, že se nemůže dostavit vzhledem ke svému fyzickému stavu; potom byl Gacy přeložen na jiné místo a nakonec s ním společnost rozvázala pracovní poměr. 22. června policie Gacyho zatkla.

Obvinění byla nakonec stažena poté, co si Gacy stěžoval policii, že mu Dee telefonicky vyhrožuje a pokouší se z něj tahat peníze výměnou za to, že stáhne obvinění. Po nafingovaném předání peněz, kdy policie Deea chytila s 91 dolary v poznačené měně, které mu předal Gacy, přezkoumali záznamy o obvinění obou mužů – ze sodomie u Gacyho a z loupeže, nabízení prostituce a výtržnictví u Deeho – a oba nechali tam, kde je našli.

Přestože byla Deeova stížnost zamítnuta, jeho příběh, pokud byl pravdivý, vykresloval mrazivý obrázek Johna Gacyho – alias, jak uváděla přezdívka na jeho kartičce s otisky, „Colonela“.

V devět hodin večer už měla policie v Des Plaines odpovědi z Národního centra pro informace o zločinu i z počítačů LEADS: ani jedno z těchto míst žádnými informacemi o Johnu Gacym nedisponovalo. Nyní byla řada na Kozenczakových lidech. Detektivové ve dvou civilních autech – v jednom Kozenczak s Pickellem, ve druhém Olsen se Sommerschioldem – odjeli deset kilometrů k domu na Summerdale Avenue.

Svěží, hřejivý jižní vítr zvedl teplotu někam ke dvěma stupňům nad nulou, takže v postranních uličkách vznikly kaluže sněhové břechky a vody. Teplý vzduch proudící nad studenou zemí vytvořil opar iluminovaný světly z O’Harova letiště a mnohobarevnou září reklamních cedulí podél dálnice. Západně od Cumberland Avenue se tyčila řada rozestavěných výškových budov, součást nového, rodícího se „letištního města“. Na východě se rozkládaly skromné bungalovy, rančové domy a dvojdomky čtvrti Norwood Park Township, kde bydlel John Gacy.

Kozenczak a Pickell prošli kolem černého Oldsmobilu na příjezdové cestě a zaklepali na dveře. Nikdo neodpověděl, a tak zaklepali znovu. Stále žádná odpověď. Když kosočtvercovým okénkem ve dveřích nahlédli dovnitř, spatřili, jak tam někdo stojí ve tmě. Policisté si nebyli jistí, co mají dělat dál. Vodu na ulici náhle rozstříkla dodávka, zpomalila a odbočila na Gacyho příjezdovou cestu. Vozidlo mělo na dveřích značku PDM. Vystoupil z něj nějaký mladík. Kozenczak se identifikoval a zeptal se ho, co je zač.

„Dick Walsh,“ řekl mladík (*jeho jméno zde bylo změněno*). „Hledáte Johna? Ten vám neotevře, protože kouká na televizi v rodinném pokoji.“

Sommerschiold vystoupil ze stínů za domem a potvrdil Walshův odhad. Když se detektiv velkým oknem podíval dovnitř, uviděl

Gacyho sedět v klubovce; podle všeho sledoval televizi a usrkával z plechovky dietní Pepsi. Kozenczak a Pickell odešli za dům, zatímco Olsen a Sommerschield zůstali na příjezdové cestě s Walshem.

„Má John nějaký problém?“ zeptal se Walsh.

„Jenom mu chceme položit pár otázek,“ řekl mu Olsen.

„A zatykač máte?“ Detektiv jeho otázku ignoroval a zeptal se jej na jeho vztah s Gacym. Walsh odpověděl, že pracuje pro PDM a že dodávka patří Gacymu. Mluvil o zakázkách, na kterých právě dělají, a řekl, že on práce řídí, když tam John zrovna není. Zdálo se, že Walshe zajímá, proč jsou u Gacyho domu policisté, na jejich otázky však neodpovídal příliš konkrétně. Bez vyzvání uvedl, že s Gacym chtějí dnes večer zajet na pozemek, kde jejich kamarád prodává vánoční stromky. Olsenovi neuniklo, jak si Walsh určitým způsobem dává záležet, aby při jejich rozhovoru zmínil svoji ženu.

—— „Slyšel jsem vás vepředu, ale musel jsem si dojít na hajzlík,“ řekl Gacy Kozenczakovi a Pickellovi u zadních dveří.

„Byli bychom rádi, kdybyste nám pomohl ohledně jednoho pohřešovaného mladistvého,“ prohlásil Kozenczak a ukázal mu odznak.

„Pojďte dál,“ vyzval je Gacy a zavedl detektivy do prostorné rekreační místnosti vzadu v domě. Ztlumil televizi a posadil se do černého křesla. Naproti němu stál velký, dobře zásobený bar, vedle kterého byla lednička a vchod na toaletu. „Co pro vás můžu udělat?“

Kozenczak prošel fakta o Robově zmizení a řekl Gacymu, že ho někdo viděl, jak s tím chlapcem mluví.

Ne, řekl Gacy, v té lékárně viděl pracovat dva chlapce, ale ani s jedním z nich nemluvil. Tedy – možná se jednoho z nich zeptal, zda jsou za lékárnou nějaké armatury, ale to bylo všechno. Gacy uvedl, že z lékárny Nisson odešel mezi 20:45 a devátou hodinou. Doma se ze vzkazu nahraného na záznamníku dozvěděl, že mu umírá strýc, a tak se vydal do Severozápadní nemocnice v Chicagu, kde strýc ležel. Po příjezdu na místo zjistil, že strýc zemřel, a tak zamířil do domu své tety.

„Mluvil jste s nějakými zaměstnanci lékárny Nisson o letních brigádách?“ zeptal se Kozenczak. Gacy řekl, že ne. „No, vzhledem k tomu, že jste byl jedním z posledních lidí, kteří Roba Piesta

viděli, budu vás muset požádat, abyste přišel na stanici a vyplnil formulář pro svědky.“

Žádný problém, pokrčil rameny Gacy. Bude plně spolupracovat. Zrovna teď se ale dostavit nemůže, protože musí zařizovat strýcův pohřeb a právě čeká, až mu zavolá matka.

„Co kdybyste jí hned teď zavolal vy?“ navrhl mu Kozenczak. „My počkáme.“

Gacy něco zabručel a vytočil její číslo. Zdálo se, že konverzaci záměrně protahuje. Asi po deseti minutách zavěsil. Jeho nálada se změnila.

„Teď na stanici nemůžu,“ pronesl příkře. „Mám na práci důležité věci.“

„Jak dlouho vám to potrvá?“ chtěl vědět Kozenczak. „Hodinu?“

„Já nevím,“ odsekl netrpělivě Gacy. „Pokusím se tam za hodinu být. Co je to vůbec s vámi? To nemáte žádnou úctu k mrtvým?“

Kozenczak dal Gacymu svou navštívenku. „Počkám na vás na stanici,“ řekl. U telefonu zahlédl kousek poznámkového papíru a zvedl ho. Bylo na něm jméno Phila Torfa. Kozenczak ho strčil do kapsy.

„Zloději...,“ zamumlal Gacy.

Když Kozenczak a Pickell vyšli z domu, Walsh vstoupil dovnitř. Detektivové nasedli do aut a Kozenczak popojel k Olsenovi. „Chci, abyste ten dům deset minut hlídali a dali pozor, jestli Gacy někam nevyrazí,“ řekl poručík. „My se zatím podíváme do té lékárny.“ Zatímco se Olsen a Sommerschield přesouvali do sledovací pozice v postranní ulici na východ od domu, debatovali o tom, jestli mají Gacyho pronásledovat, kdyby odjel.

Walsh po několika minutách vyšel z domu, nasedl do dodávky a odjel s ní dál na příjezdovou cestu, takže na ni detektivové neviděli. Potom se dodávka znovu objevila, zastavila a opět přešla za dům. Když začala pomalu couvat, Olsen se podíval pod její vysoký podvozek a spatřil za ním pár nohou. Dodávka znovu zastavila. Zničehonic se z polokruhové příjezdové cesty vyřítíl Oldsmobile, na který detektivové předtím neviděli, a vyrazil na západ po Summerdale Avenue. Dodávka vycouvala a rychle se za něj zařadila.

Vylekaný Olsen se Gacyho pokusil následovat, jenže ten měl příliš velký náskok a na silnici panovaly nebezpečné podmínky. V postranní uličce, která zatáčí na západ a ústí na Cumberland Avenue, Gacy zahnul doleva. Když se detektivové dostali na tuto

křížovatku, podívali se na sever a na jih. Po Gacym a po dodávce nebylo ani stopy.

Jakmile Oldsmobile vyrazil od domu, Sommerschield vysíláčkou zavolal Kozenczaka, aby mu řekl, že „někdo je v pohybu“; během krátké honičky přes tři bloky pak odeslal několik zběsilých útržků informací. Nyní musel poručíkovi mrzutě oznámit: „Ztratili jsme ho.“

„V tom případě se vraťte na stanici,“ ozval se z vysíláčky ne právě potěšený Kozenczak.

Asi o kilometr a půl dál na Kennedyho dálnici se seržant Wally Lang, velitel taktické jednotky, právě vracel z drogového vyšetřování v Chicagu. S velkým zájmem a nemalým pobavením monitoroval policejní komunikaci.

„Takových chlapů,“ řekl svému partnerovi, „a zmrší sledovačku během dvaceti vteřin!“

Zatímco policisté na stanici čekali na Gacyho, diskutovali o tom, co se dozvěděli. Gacy v jedenáct večer, kdy se měl dostavit, zatelefonoval a zeptal se Kozenczaka, jestli stále chce, aby přišel. Ano, odpověděl poručík, vyšetřování by to velmi pomohlo. Za hodinu jsem tam, přislíbil Gacy. Kozenczak zavolal rodině Piestových a řekl jim, že Gacy brzy dorazí. Olsenovi ve 23:30 skončila služba. Přišla půlnoc a po Gacym stále ani vidu ani slechu. V jednu hodinu ráno Kozenczak propustil také Pickella a Sommerschielda.

Kozenczak se následně vydal k přepážce u vchodu do stanice a službu konajícímu policistovi řekl: „Čekal jsem na jistého Johna Gacyho. Už tu čekám několik hodin a déle čekat nemůžu. Jestli Gacy přijde, řekněte mu, aby se zastavil hned po ránu.“ Poté Kozenczak odešel.

Ve středu ráno ve 2:29 přibyl jednomu illinoiskému státnímu policistovi další záznam do jeho denního přehledu nepojízdných vozidel. Dálniční hlídka patrolující na Tri-State Tollway, která vede kolem metropolitní oblasti na západě, zavolala a ohlásila vozidlo, jež uvízlo v příkopu u jízdnic pruhů vedoucích na sever u 29. jižního milníku poblíž předměstí Oak Brook, jedenadvacet kilometrů od Des Plaines. Řidič požádal o odtažení. Oním vozidlem byl Oldsmobile, model 1979, poznávací značka PDM 42.

Ve 3:20 vzhlédl policista sloužící na přepážce stanice v Des Plaines od stolu a uviděl, jak na stanici vchází muž v tmavém kabátu. V krví podlitých očích měl skelný pohled a tvářil se znepokojeně.

„Jmenuju se John Gacy. Hledám poručíka Kozenczaka,“ řekl.
„Jdu pozdě, protože jsem měl autonehodu.“

Policista mu vyřídil Kozenczakův vzkaz.

„Kvůli čemu mě vlastně chce vidět?“ zeptal se Gacy.

„Pane, já nemám vůbec žádné informace. Jen to, co jsem vám řekl. Budete se muset vrátit ráno.“

Gacy přikývl a vydal se ke dveřím. Policista si všiml, že Gacyho boty a kalhoty jsou pokryté čerstvým blátem.

STŘEDA

13. PROSINCE 1978

Můj telefon zazvonil zhruba v jedenáct hodin dopoledne. „Tady Terry Sullivan,“ ohlásil jsem se.

Volajícím byl poručík Joseph Kozenczak, chtěl mluvit se zástupcem státního návladního, jenž to tady měl na povel. Potřeboval prý radu ohledně jednoho případu pohřešované osoby. Řekl jsem mu, aby se stavil.

V té době jsem vedl kancelář Třetího okrsku státního návladního Cook County, pod niž spadalo území o rozloze 520 kilometrů čtverečních na severozápadních předměstích Chicaga, kde žil milion lidí. Řídil jsem tým dvanácti zástupců státního návladního a staral jsem se o trestné činy a přestupky; také jsem pomáhal řešit problémy, které se týkaly místních policejních oddělení a úředníků jednotlivých městských částí. Často jsem uhlažoval jejich spory.

Naše kancelář v Des Plaines byla v každém ohledu spartánská; byla to jen jedna malá místnost, možná tak čtyři a půl krát šest metrů, vybavená nesourodým erárním nábytkem. Neměl jsem ani vlastní stůl. Pracoval jsem prostě tam, kde jsem právě našel místo; můj hlavní vyšetřovatel seděl necelý metr a půl ode mě. Když Kozenczak dorazil, měli jsme problém najít pro něj židli.

Poručík mě rychle seznámil s fakty, včetně Gacyho iowského usvědčení ze sodomie. Myslel si, že by Gacy mohl Piesta držet v zajetí ve svém domě, a tak chtěl získat povolení k prohlídce. Prohlédl jsem si záznam o zatčeních. Detailů tam jako obvykle moc nebylo, ale ta sodomie zněla zlověstně.

„Sepište povolení k prohlídce,“ řekl jsem Kozenczakovi, „a já vám ho potvrdím. Budete ale muset zavolat do Waterloo a zjistit víc podrobností o tom usvědčení ze sodomie.“

Kozenczak zaváhal. „Já jsem nikdy žádné povolení k prohlídce nesepisoval,“ přiznal se.

„Gregu,“ řekl jsem, „pojď sem.“

Můj hlavní vyšetřovatel, Greg Bedoe, byl šerifův policista přidělený ke službě v úřadu státního návladního. To dobrou jsme spolu pracovali už zhruba rok. Věděl jsem, že dokáže napsat použitelný návrh povolení k prohlídce, a tak jsem ho požádal, aby se do toho s Kozenczakem pustil.

Poručík nejprve telefonicky instruoval své lidi na stanici, aby získali více informací o Gacyho usvědčení ze sodomie, a potom si s Bedoem sedli a dali dohromady pracovní verzi žádosti o povolení k prohlídce, pro kterou jsme museli získat souhlas soudce. V tomto bodě jsme se domnívali, že by se mohlo jednat o únos. Pokud však Piestovic chlapec do Gacyho vozidla nasedl dobrovolně, nemohl jsem dost dobře dokázat, že byl unesen. Potřebovali jsme víc informací z Iowy. Nechal jsem tam ty dva policisty, s Gregem u psacího stroje, a nějaké další šetření jsem provedl sám.

Jak jsem se dozvěděl, rodiče Roba Piesta toho dne ráno znovu navštívili policejní stanici. Jejich netrpělivost nad tím, co zjevně považovali za neschopnost policie, narůstala. Byli přesvědčeni, že Gacy Roba vězní, a Harold Piest chtěl vtrhnout do domu a zachránit svého syna. Když se dozvěděli, že se Gacy nedostavil k výslechu na stanici, popudilo je, že s ním policie zachází takto v rukavičkách.

Kozenczak se je pokoušel uchlácholit. Haroldu Piestovi řekl, že je licencovaným expertem na detektor lži a že Gacyho podrobí polygrafovému testu.

Piest byl rozzlobený a Kozenczakovým plánům se jen vysmál. On a jeho rodina, řekl, už nechtějí jenom sedět a čekat. Schůzka skončila poté, co policie v naději, že tím zabrání nějakému zbrklému jednání, Piestovy ubezpečila, že Gacy bude toho dopoledne vyslechnut na stanici a že se pokusí prohledat jeho dům, zda tam nenajdou nějaké stopy po Robovi.

—— Jim Pickell a Ron Adams nebyli ve své snaze získat informace z Waterloo v Iowě příliš úspěšní. Nedávno začaly platit federální zákony o sdílení informací, které definovaly právo na soukromí; úřady se tak zdráhaly cokoli prozrazovat a kontrolní procedury byly úmorné. Žádné policejní oddělení nemohlo svoji totožnost a právo na informace prokázat jen tak přes telefon. Pravidla výměny policejních dat jsou velmi vágní a většinou musíte spoléhat na laskavost kolegů na druhé straně.

Úřady ve Waterloo toho tedy o Johnu Gacym mnoho prozradit nechtěly, ačkoli nebylo pochyb o tom, že tam o něm všichni vědí. Teprve po mnoha hodinách šťourání se oba policisté konečně vynořili s několika dalšími detaily ohledně jeho zatčení za sodomii. Gacy svého času pracoval na vedoucí pozici v restauraci Kentucky Fried Chicken a během té doby se zapletl s několika svými podřízenými. Své oběti svázal, nasadil jim pouta a s jednou z nich měl sex. Ve všech případech to byli pubertální chlapci.

—— V 11:40 Pickell přivedl Johna Gacyho do konferenční místnosti na policejní stanici. Gacy, oblečený v mikině, tmavých džínách a kožené bundě, v jedenáct zavolal Kozenczakovi a zeptal se, jestli ho chce stále ještě vidět. Poručík přisvědčil. Gacy pokračoval slovy, že měl potíže s autem, ale že za dvacet minut bude na stanici. Kozenczak pověřil Pickella, aby vedl výslech a udržel Gacyho na místě, dokud se poručík nevrátí z mé kanceláře.

Gacy vypověděl, že do lékárny Nisson přijel na žádost Phila Torfa a strávil tam necelé dvě hodiny. S Torfem se prý bavili o tom, jak provozovnu v minulosti rekonstruoval. V lékárně se v pondělí večer zdržel zhruba od 17:30 do 19:15; potom jel domů, kde ze vzkažu na záznamníku zjistil, že mu volal Torf, aby jej upozornil, že v obchodě nechal svoji knihu schůzek. (Torf ovšem jasně řekl, že Gacymu kvůli zapomenutému diáři nevolal.) Gacy se prý do lékárny vrátil v osm hodin a znovu odešel asi ve 20:50. Při první cestě do lékárny, jak uvedl, použil svůj Oldsmobile, podruhé jel pick-upem. Kromě rozhovoru s Lindou Mertesovou údajně mluvil pouze s jedním dalším zaměstnancem, týkalo se to regálů v zadní části obchodu. Torfovi prý řekl, že na léto shání další výpomoc, s nikým ze zaměstnanců lékárny se však o pracovních místech nebavil.

Po druhém návratu z lékárny doma zkontroloval záznamník a zjistil, že mu umírá strýc. Odjel do Severozápadní nemocnice v Chicagu, kde mu zdravotní sestry sdělily, že strýc zemřel a jeho teta už odjela domů. Vydal se tedy do jejího domu v Chicagu. Zastihl ji u souseda, příbuzného, a dal si s nimi pivo, zatímco probírali zařizování pohřbu. Domů se prý vrátil mezi 0:30 a jednou hodinou.

Pickell se poté Gacyho zeptal na jeho podnik. Gacy řekl, že podniká už deset let, a to v několika státech; specializuje se na lékárny a nákupní centra. V předešlém roce se mu prý dařilo, měl kšefty

za víc než milion dolarů. Předtím pracoval jako kuchař. Staral se také o veřejné osvětlení v Norridge a byl politicky aktivní v rámci demokratické strany v Chicagu: z peněženky vytáhl kartičku, která jej označovala za předsedu místní organizace demokratické strany v Norwood Park Township. Dodal, že byl zodpovědný za pořádání průvodu na Den polské ústavy v Chicagu a že brzy pojedou do Washingtonu, kde se bude podílet na jedné celonárodní akci. Řekl, že je dvakrát rozvedený a teď si užívá svobodný život.

Pickell Gacyho požádal, aby svou výpověď sepsal; ten souhlasil, že to udělá. Policista na půl hodiny odešel, potom se vrátil a prohlédl si Gacyho dvě stránky. Všiml si, že ve výpovědi chybí zmínka o přijímání brigádníků na léto, stálo tam pouze závěrečné prohlášení: „V žádném okamžiku jsem žádnému ze zaměstnanců lékárny nenabízel práci. Jenom jsem žertoval s Philem, protože řekl, že nevydělává žádné peníze.“ Gacy po upozornění souhlasil, že zmínku o letním přijímání pracovníků doplní. Skončil v 13:20 a Pickell jej požádal, aby na oddělení počkal, dokud se nevrátí Kozenczak. Gacy s tím neměl problém. Jeho pager mezitím už poněkolkáté zapípal a on se zeptal, jestli si může zavolat. Pickell mu řekl, že telefony může používat podle libosti.

Brzy odpoledne už Bedoe udělal slušný pokrok s žádostí o povolení k prohlídce, s jeho prací jsem byl spokojený. S novými informacemi z Waterloo jsem byl připravený jít do toho. Jako důvod k prohlídce jsem se rozhodl specifikovat „omezení osobní svobody“, protože to vyžaduje méně důkazních materiálů než únos. Žádost i samotné povolení jsem nechal přepsat na stroji a připravit k podepsání soudcem.

Gacy byl stále neklidnější, evidentně by se už rád vrátil ke své práci. Nějaký čas mu stačilo povídat si s Pickellem a telefonovat. Teď si stěžoval, že mu utíkají kšefty, a řekl, že na Kozenczaka nebude čekat déle než do 14:30. Pickell dorazil do mé kanceláře s několika novinkami.

„Chce odejít,“ zoufal si detektiv. Ani se od něj nehněte, nabádal jsem ho. „Říká, že zavolá svému právníkovi.“ Dobrá, tak ať mu zavolá.

„Volá jeho právník.“ Dobře, tak si s ním promluvte. „Zase volá jeho právník.“

„Povězte tomu právníkovi,“ řekl jsem, „aby zavolal mně, jestli o tom chce mluvit.“

„Ano, pane,“ odpověděl Pickell.

V příštím okamžiku mi zazvonil telefon. Konverzace vypadala nějak takhle:

„Pan Sullivan? Tady LeRoy Stevens. Zastupuji klienta, Johna Gacyho.“

„Jo.“

„Prý ho máte tam u vás.“

„Já ho nemám.“

„No, myslím, že je ve vazbě na policejním oddělení.“

„Skutečně?“

„Vy to víte?“

„Jo, slyšel jsem to.“

„A co tedy budete dělat?“

„Hm, to nevím.“ Pauza. „Ještě něco, pane Stevensi?“

„Pustíte ho?“

„Já ho nikde nedržím.“

„No dobře, ale můj klient je na policejní stanici. Chci vám něco říct.“

„Ano, pane?“

„Buď mu sdělte obvinění, nebo ho propustte.“

„Dobře. Ještě něco?“

„Počkat, co teda uděláte?“

„Nevím. Něco dalšího?“

„No... ne.“

„Dobrá, tak na shledanou.“

Gacy pochopitelně nebyl zatčený. Zatím jsme jej zkrátka brali jako svědka předvolaného k výslechu. Na stanici se dostavil dobrovolně a nikdo mu neřekl, že by nesměl odejít. Kdyby se zvedl a řekl „Jdu pryč,“ musel bych rozhodnout, jestli ho zadržíme jako podezřelého: potom bych jej mohl bez vznesení obvinění držet až osmačtyřicet hodin. Takhle však Gacy volně bloumal po detektivním oddělení, i když ho nemohl opustit, protože neměl klíč. Muži zákona, kteří tam seděli s ním, prostě použili starý policejní trik: vzbudit ve svědkovi pocit důležitosti. Gacy na to skočil; zdálo se, že se mu líbí vyprávět policistům o sobě a svém úspěšném podnikání. Detektivu Rafaelu Tovarovi dokonce řekl, že má „jistý vliv“ v demokratické straně.

Hotové povolení k prohlídce jsme s Kozenczakem odnesli o pár pater níž do kanceláře Marvinu Peterse, řadového soudce

soudního obvodu Cook County. Soudce si přečetl žádost napsanou Kozenczakovým jménem a poručík mu odpřisáhl její pravdivost. Peters povolení podepsal v 15:10.

Požádal jsem Kozenczaka, aby do mé kanceláře přivedl policisty, kteří budou prohlídku provádět, a já jim tak mohl udělit instrukce. O pár minut později se poručík vrátil s Pickellem, Tovarem a detektivem Jimem Kautzem.

Vysvětlil jsem, co jsem v povolení uvedl – jednalo se o výčet Piestova oblečení, vzorků vlasů a krve a tak dále –, a řekl jsem policistům, že se mohou dívat kdekoli v Gacyho domě, kde by se takové věci daly najít. Jinými slovy, pokud hledáte růžového slona nebo televizor, nemůžete je legálně hledat v zásuvce v něčem stole, protože tam očividně být nemohou. Cokoli, co policista najde v té zásuvce, je tedy jako důkaz nepřípustné. Pokud jste ovšem někde, kde máte právo být, a najdete něco, co sice v povolení specifikováno není, ale mohlo by to mít nějakou důkazní hodnotu, zákon nevyžaduje, abyste to ignorovali. Proto byly popisy v povolení tak specifické, jak to jen šlo, místo abych tam prostě uvedl jen Roberta Piesta nebo, Bože chraň, jeho tělo.

Policisty jsem rovněž nabádal, že pokud budou mít nějaké pochybnosti o tom, zda něco mají zabavit, *měli* by to vzít. Soudce, který to bude přezkoumávat, v nejhorším případě rozhodne, že daná věc je jako důkaz nepřípustná, a nařídí její vrácení. Ale vy ji přineste, o jejím významu ať rozhodnou právníci. Pokud se později rozhodnete, že chcete ještě něco dalšího, co jste v domě napoprvé nechali, budete si muset sehnat další povolení k prohlídce – a tou dobou už inkriminovaná věc pravděpodobně bude pryč.

Když jsme procházeli zastřešenou chodbou zpátky na policejní stanici, už se stmívalo. Kozenczak poslal Adamse a Olsena, aby zabezpečili Gacyho dům a zahradu, a někdo zatelefonoval okresnímu šerifovi a požádal o asistenci důkazního technika. Okres má k dispozici dobře vybavenou a odborně zdatnou skupinu důkazních techniků, kteří v případě potřeby ochotně asistují policejním oddělením z předměstí. Jeden z těchto techniků se měl s policisty z Des Plaines setkat přímo u domu na Summerdale Avenue.

Z Kozenczakovy kanceláře jsem viděl na Gacyho, jak tam sedí v černé kožené bundě a pozoruje celý ten rozruch. Řekl jsem Pickellovi, aby si od Gacyho vyžádal klíče od domu. Detektiv se za okamžik vrátil. Gacy mu je nechtěl dát, a tak jsem tam zašel já.

„Jsem státní návladní,“ řekl jsem mu, „a rád bych, abyste mi dal klíče od vašeho domu.“

„K čemu je chcete?“

„Mám povolení k prohlídce,“ pokračoval jsem a ukázal mu ten dokument. (Žádost, na jejímž základě bylo povolení uděleno, lidem nikdy neukazujete, protože tam jsou uvedeny informace, u kterých nechcete, aby věděli, že je máte.)

„To je sice hezký,“ odtušil Gacy, „ale já vám je nedám.“

„Pane Gacy,“ nenechal jsem se rozhodit, „my se na vás snažíme být hodní. Máte na výběr: buďto policistům dáte ty klíče a oni vstoupí do vašeho domu nenásilným způsobem, nebo budou muset vyrazit dveře. Co vy na to?“

Gacy nic neřekl, a tak jsem se otočil a odešel. „Pěknej hajzl,“ zamumlal za mými zády.

„Běžte pro ty klíče,“ vyzval jsem Kozenczaka, když jsem se vrátil do jeho kanceláře. Nebylo to nutné. Gacy už je dal Pickellovi.

„Neudělejte mi tam bordel,“ zabručel, zatímco policisté vycházeli ven.

—— Gacyho přízemní dům byl postaven v padesátých letech na jižní straně Summerdale Avenue, na pozemku o rozloze osmnácti metrů čtverečních. Na východní straně vedla hlavní příjezdová cesta přímo dozadu a pak se stáčela na západ podél úzké kůlny připojené k nové cihlové garáži s místem pro dvě auta. Po obou stranách pozemku byl vysoký živý plot. Na zadním dvorku, za rekreační místností, očividně přistavěnou v nedávnější době, se vyjímal velký cihlový gril.

Před domem, poblíž polokruhové příjezdové cesty, stála stará obecní pouliční lampa. Přední dveře vedly do prostoru, jenž kdysi evidentně býval obývacím pokojem, ale nyní byl nalevo ode dveří rozdělený zdí, která vymezovala další, menší místnost. Tu Gacy používal jako kancelář. V takto zkráceném obývacím pokoji nebylo mnoho nábytku, zato však byl plný rostlin. Na stěnách visely četné obrázky klaunů. Místnost připomínala podivnou galerii.

Stěny v chodbě, přímo před policisty, zdobil nápadný, jasně žlutý a hnědý abstraktní vzor. Nalevo byla kuchyně, napravo koupelna a dvě ložnice; Gacy zjevně používal tu víc vepředu. U kuchyně se nacházela prádelna, používaná spíše jako skladiště, v nově přistavěné části pak jídelna a rekreační pokoj, který Kozenczak a Pickell

navštívili předešlé noci. V komoře, do níž se chodilo z přední místnosti, našli policisté pod taškou s golfovými holemi padací dveře vedoucí pod dům; sklep budova neměla. Na stropě v chodbě uviděli další padací dveře se stahovacím žebříkem, který vedl na nedokončenou půdu. Všechny místnosti měl Gacy vzorně uklizené.

Adams a Olsen čekali před potměným domem asi půl hodiny, než se k nim připojili zbylí čtyři policisté z Des Plaines a důkazní technik Karl Humbert z úřadu šerifa. Všichni společně vešli dovnitř, rozdělili se do dvojic a začali s prohlídkou. Kautz dostal za úkol sepsat inventář získaných důkazů a zaznamenat, kde přesně se nacházely; Humbert pak pořídil barevné fotografie všech místností v domě.

Kautz a Tovar začali pracovat v ložnicích. Na Gacyho prádelníku, pod přenosnou televizí značky Motorola, zahlédl Tovar šperkovnici, v níž byly tucty cetek a šperků, včetně prstenu střední školy Maine West. Prsten byl z maturitního ročníku 1975 a byly na něm uvedeny iniciály J. A. S. Na dně šperkovnice ležel řidičský průkaz státu Illinois vydaný na jméno Patrick J. Reilly. V prádelníku našel sedm švédských erotických filmů, krabičku od cigaret naplněnou rostlinným materiálem – měl podezření, že jde o marihuanu – a papírky na balení.

V almaře poblíž Gacyho královské postele našel Tovar rozsáhlou a rozmanitou zásobu pilulek, převážně farmaceutických – žádné nekvalitní zboží, s nímž se obvykle setkával na ulici. V almaře byl také vystřelovací nůž, dvě knihy se sexuální tematikou, pytlík se slepými náboji do startovací pistole, další – jak si Tovar myslel – marihuana a dočasný řidičský průkaz státu Illinois vydaný na jméno Matthew F. Cooper (*jména Coopera i Patricka Reillyho zde byla změněna*).

V Gacyho skříni visely tři obleky, jeden brusinkové barvy; další, černý, měl na ramenou prach, který se tam evidentně hromadil už dlouho. V hnědých obálkách bylo dalších osm knih se sexuální tematikou.

Ve druhé ložnici, podle všeho nepoužívané, byly nějaké osobní věci jakési Marion Gacyové (policisté předpokládali, že jde o Gacyho matku) a také poštou zaslané ztvárnění Gacyovic rodokmenu. V jednom prádelníku našli pouta a další pilulky. Za dveřmi byla zhruba metrová fošna, ve které byly na každé straně vyvrtané dva otvory.

Ze zdi v kanceláři na detektivy shlížely barevné fotografie klau-na v různých stádiích líčení. Když se pozorně podívali na jeho vypasenou tvář, zjistili, že je to John Gacy. Nad těmito snímky byla velká fotografie zpěváka Bobbyho Vintona. V kartotéční zásuvce našli navštívenky Johna Gacyho, předsedy místní organizace demokratické strany. V horní zásuvce Gacyho stolu byla italská startovací pistole ráže 6 mm.

Když se Olsen podíval na stahovací schody vedoucí na půdu, všiml si, že na některých stupních jsou čerstvé skvrny od barvy připomínající červenou základovou. Pokusil se zjistit, jestli tato barva nezakrývá nějaké tmavší skvrny, ale nedokázal to poznat. Na půdě se našly policejní odznaky a pětáctýřicet centimetrový gumový robertek, schované pod izolačními materiály.

Na jiných místech domu našli policisté injekční stříkačku, malou černou lahvičku, plastové pouzdro na karty s legitimací do knihovny přichlípnutou k jedné straně, reversem vzhůru, různé kusy oblečení, pro Gacyho očividně příliš malé, a další knihy: *Těsní pubertáci*, *Panna & Orel*, *Pederastie: Sex mezi muži a chlapci*, *Práva gayů*, *Velká bílá vlaštovka*, *21 abnormálních sexuálních případů*. Gacy měl také několik tuctů dalších knih, převážně šlo o svépomocné texty a příručky. Některé z nich byly vypůjčené z knihovny Iowského nápravného zařízení pro muže v Anamose.

Humbert na chodbě poblíž dveří do koupelny vyřízl kousek koberce potřísněný něčím, co podle jeho podezření mohla být krev. Státní kriminalistická laboratoř může zjistit její skupinu a podskupiny. Krev není absolutním identifikátorem, ale analytikové si mohou být vcelku jistí tím, zda určitý vzorek pochází, nebo nepochází od určité osoby. Zaschlá krev vydrží dlouho; vlhká krev se bez přístupu vzduchu rychle rozkládá a pro účely identifikace je k ničemu. Vzorek z Gacyho koberce byl v tomto ohledu v dobrém stavu.

V kuchyni si Kozenczak všiml červenooranžového lístku vyčnívajícího z pytle s odpadky na podlaze. Byla to zákaznická účtenka za vyvolání fotografií, s názvem, adresou a telefonním číslem lékárný Nissan a sériovým číslem 36119. Kozenczak účtenku zapsal do inventáře a strčil ji do pytlíku na důkazy.

Olsen někdy v polovině prohlídky zaregistroval, že policisté venku mluví s nějakým mladým mužem, který přišel k domu. Mladík jim řekl, že se jmenuje Chris Gray (*jméno zde bylo změněno*)

a že pracuje pro Gacyho. Přišel vrátit Gacyho nákladák a ptal se, jestli by si mohl zavolat taxík; musel prý v práci vyzvednout svou přítelkyni. Olsen si pomyslel, že si Gray stejně jako předtím Walsh dává nápadně záležet, aby zmínil svoji partnerku.

„Tam dole to vážně smrdí,“ řekl Olsen a kývl směrem k otevřeným padacím dveřím v komoře. „Jako splašky.“

Gray se podíval do prostoru pod domem. „Jo, John měl problémy s průsaky a tak,“ řekl.

Tovar a Humbert vešli do místnosti a navrhli, že slezou pod dům. Humbert, muž o něco menší než Tovar, seskočil dolů jako první. S výjimkou jediné žárovky tam nebylo žádné osvětlení. Stranou od vchodu byla jímková pumpa. Humbert se vydal dál a v tu chvíli dolů seskočil Tovar. Od země k podlahovým nosníkům tu nebyl ani metr prostoru. Policisté ve slabém světle spatřili nad svými hlavami pavučiny a trubky topení. Humbert posvítil baterkou kolem. Půdu pokrývala vlhká vrstva nějakého šedožlutého prášku, pravděpodobně vápna.

Při prohlídce domu a půdy, garáže, kůlny i venkovního pozemku policisté našli několik zajímavých věcí, ve svém hlavním úkolu však neuspěli. Doufali, že nyní, pod domem, snad konečně najdou nějaké stopy k osudu Roba Piesta, třeba hromádku čerstvé hlíny nebo jiné známky kopání. Nenašli nic. Půda byla nedotčená.

—— Taktickou skupinu policejního oddělení v Des Plaines, zvanou „Jednotka Delta“, tvořili čtyři policisté včetně velitele, seržanta Wallyho Langa. Tito muži byli obvykle přidělováni ke zvláštním vyšetřováním – zpravidla těm, která se týkala drog – a jejich úkolem bylo vypadat ošuntěle a splynout se svým okolím. Jezdili v rachotinách s vysokým podvozkem a se stereo reproduktory, kazetáky a dalšími oblíbenými serepetičkami pubertáků; chodili v džínách, tričkách, špinavých teniskách, bundách; nosili dlouhé vlasy a vousy. Nyní se Jednotka Delta zapojila do vyšetřování případu Piest.

Když se policisté z Delt Ron Robinson a Bob Schultz v pět hodin odpoledne ohlásili ve službě, Lang jim řekl, že půjdou všichni hledat Roba Piesta do rozlehlé lesní rezervace mezi Des Plaines a severozápadním okrajem Chicaga. Gacy mohl během jízdy z lékárny ke svému domu chlapce zabít a vyhodit jeho tělo v nějaké odlehlé oblasti.

Jeden blok východně od Des Plaines River Road, na Touhy Avenue, si policisté ve sněhu všimli čerstvých stop po pneumatikách vedoucích na sever po koňské stezce. Schultz sledoval stopy tak daleko, jak jen mohl, kvůli blátivým dírákům v cestě však brzy musel zastavit. Zatímco on a Lang čekali v autě, Robinson pokračoval dál pěšky s baterkou. O deset minut později je zavolal svojí vysílačkou.

„Našel jsem oheň,“ řekl. „Pořád ještě doutná. Poblíž leží nějaká bunda.“

„Jakou má barvu?“ ozval se Lang.

„Červenou,“ odpověděl Robinson.

„Špatná barva,“ řekl Lang. „Vraťte se.“

Policisté dál obcházel les; hledali buď čerstvé stopy pneumatik, nebo šlápoty, které by sem vedly, jejich práci však hatila houstnoucí tma. Rozhodli se, že se do lesa vrátí ve čtvrtek během dne.

Když mi Greg sdělil výsledky prohlídky Gacyho domu, byl jsem zklamáný. „Páni, rozhodně máme co do činění s pěkně úchylným zkurvysynem,“ řekl do telefonu, když popisoval jednotlivé položky na seznamu možných důkazů. Nalezení Roba Piesta jsme však nebyli o nic blíže než předtím.

„Řekl jsem Kozenczakovi, že ho můžeme obvinít z ohrožování mravní výchovy mládeže,“ pronesl Bedoe, „ale je to fakt plácnutí do vody.“

Souhlasil jsem.

„Gacy tu pořád ještě je a já jsem Kozenczakovi řekl, že to s ním můžeme ještě jednou zkusit, než ho pustíme. To nemůže ničemu uškodit.“

„Zavolejte mi domů,“ řekl jsem.

—— Zatímco probíhala domovní prohlídka, policista Mike Albrecht hlídal Gacyho v detektivní místnosti. Trochu si povídali a potom Albrecht sledoval, jak se Gacy probírá svou knihou schůzek a telefonuje. Dorazil LeRoy Stevens a Albrecht občas vyšel do čekárny vpředu, aby si poslechl, jak mu právník hrozí problémy, pokud mu okamžitě nebude umožněno setkat se s jeho klientem. Gacy ovšem o setkání s právním zástupcem nepožádal a nebyl ani vyslýchán, tato zdržovací taktika tedy byla legitimní.

Když se policisté vrátili z prohlídky a informovali Gacyho, že jeho osobní i nákladní vůz jsou zabaveny, začal protestovat před každým, kdo byl ochoten poslouchat. „Dobře, zahráli jste si vaši

hru. Jak se teď dostanu domů? Proč se mnou takhle zacházíte?“ Přesunuli jej do výslechové místnosti v zadní části stanice, poblíž cel. Tam za Gacym přišli Bedoe a Kozenczak.

Většinu otázek kladl Greg. Gacy si dál stěžoval: má prý srdeční poruchu, v místnosti je příliš chladno a tak dále. Bedoe, jen pro jistotu, Gacymu podal písemné poučení o právech a požádal ho, aby si ho přečetl a podepsal ho. Tím by Gacy vzal na vědomí, že byl informován o tom, že má právo mlčet, že cokoli řekne, může být u soudu použito proti němu, a že má právo na přítomnost právního zástupce.

„Nic podepisovat nebudu,“ prohlásil Gacy, „dokud si nepromluvíím se svým právníkem.“ Kozenczak zavolal Stevense. Bedoe mu vysvětlil situaci a informoval právníka o Gacyho postoji. Stevens si prohlášení přečetl a doporučil svému klientovi, aby ho nepodepisoval.

„No dobře,“ řekl Bedoe. „Pokud vám to nebude vadit, pane právní poradce, jenom tady na okraj uvedu, že pan Gacy na vaši radu tento dokument odmítl podepsat.“

—— Tím, že někdo odmítl podepsat písemné poučení o právech, se u soudu samozřejmě argumentovat nedá. Pokud by ho Gacy nepodepsal, mohl klidně odejít. V tom případě bychom však předpokládali, že něco skrývá.

„Johne, víš o té věci něco?“ zeptal se ho Stevens. „Měl jsi s tím zmizelým hochem něco společného?“

„Jistěže ne,“ odvětil Gacy podrážděně.

„Tak to klidně podepiš,“ řekl mu Stevens.

Poté, co Gacy podepsal, jej Bedoe požádal, aby zopakoval, co dělal v pondělí večer. Gacy řekl, že mluvil s jedním ze dvou chlapců, kteří v lékárně doplňovali zboží, ale jen krátce a o regálech. Připustil však, že Rob mohl zaslechnout, když s Torfem mluvil o letním nabírání brigádníků.

„Proč jste se v úterý večer nedostavil za poručíkem Kozenczakiem, když vás o to požádal?“ zeptal se Bedoe.

Gacy prohlásil, že měl práci, a když už se vydal na stanici, tak cestou uvízl.

„Kde?“ zeptal se Bedoe.

Na křižovatce Summerdale a Cumberland Avenue, řekl Gacy. Musel sjet ke krajnici, aby nechal projet jiné auto, a uvízl tam. To

bylo zhruba v jednu hodinu. Snažil se auto rozkývat a nakonec se mu je podařilo vyprostit. Odjel domů a teprve potom se vydal na policejní stanici.

Bedoe změnil téma. „Vy jste rozvedený, že ano?“

Gacy přikývl.

„Jaký byl důvod rozvodu?“

„To stačí,“ zasáhl Stevens. Další otázky už nepovolil. Bylo 21:30. Po téměř deseti hodinách, které strávil na stanici, policisté Johna Gacyho v doprovodu jeho právníka propustili.

—— Důkazní technici Humbert a William Dado v bezpečnostní garáži vzadu na stanici zpracovávali Gacyho auto, jež předtím od-táhli z ulice před stanicí. Našli různé papíry, parkovací lístky, bon-bony s hroznovou příchutí a čtyřicetikanálové rádio Realistic CB.

Technici vyluxovali vnitřek auta, aby získali vlasy nebo vlákna z oděvu, které by mohly patřit Robu Piestovi. Vlasy lidem vypa-dávají neustále. Dva úplně identické vlasy se sice najít nedají, la-boratorní experti mezi nimi ale mohou najít podobnosti, když se podívají na jejich jádro, barvu, tloušťku, texturu nebo vzor ostnů, které z nich vyrůstají. S těmi třemi správnými vlasy a dvanácti vlákny z oblečení může expert prokázat, že určitá osoba v autě nepochybně byla.

Humbert a Dado také poprášili dveře, sklo, bezpečnostní pásy, zrcátka – veškeré hladké povrchy, na kterých by se mohl objevit otisk prstu pohřešovaného chlapce. Jenomže v zimě lidé často nosí rukavice a auta bývají ušpiněná solí a břečkou ze silnic, zís-kat použitelný otisk tedy může být nemožné. Výsledky dnešní prohlídky byly negativní.

Do garáže přišli Bedoe a Kozenczak a prohlédli si auto. Pravé zadní kolo a kapota v jeho blízkosti byly potřísněné mokrým blá-tem a kousky drnů. Podobně potřísněná byla také rezerva a zá-kladna heveru v nákladáku, stejně jako brzdový a plynový pedál uvnitř. Gacy nezmiňoval, že by při svém problému na silnici po-užil rezervu.

„Lže,“ ucedil Bedoe. Oba muži se vrátili zpátky do Kozenczakovy kanceláře, kde se poručík podíval na zprávy sepsané během dne: Adams vyrazil na střední školu Maine West a získal tam Robovu fotografii a osobní věci, Olsen od rodiny získal Robův kartáč na vlasy a čepici kvůli vzorkům vlasů. Adams také hovořil s vrchní

sestrou, která měla v Severozápadní nemocnici v pondělí večer službu na patře, kde ležel Gacyho strýc. Na Gacyho návštěvu si nevzpomínala. Pickell zařídil, aby *Chicago Daily Bulletin*, brožura rozesílaná na všechna policejní oddělení v oblasti, uvedl Roba Piesta mezi „hledanými“ osobami. Prověřil rovněž márnici okresu Cook County. Žádná těla odpovídající Robovu popisu tam nebyla.

Bedoe usoudil, že jestli se s Johnem Gacym, který jim bez přítomnosti právníka už očividně nic neřekne, chtějí někam posunout, budou muset najít Roba. Pokračoval slovy, že pokud to poručíkovi nevadí, rád by na případu pracoval společně s policisty z Des Plaines. Kozenczak prohlásil, že jeho zapojení jedině uvítá. „Co dál?“ zeptal se.

„Walsh a Gray,“ odpověděl Bedoe.

Jedna věc byla jistá. Pokud Gacy mluvil pravdu o tom, že uvízl na křižovatce Cumberland a Summerdale Avenue, na inkriminovaném místě by po tom musely zůstat nepřehlédnutelné stopy.

ČTVRTEK

14. PROSINCE 1978

Možnost, že Rob Piest utekl z domova, se zdála nepravděpodobná, byť stále zůstávala ve hře. Pokud ale Roba unesl Gacy, co s ním udělal?

V polovině dopoledne jsme už věděli, že Gacy o svém údajném uvěznutí lhal. Bedoe cestou do práce zkontroloval křižovatku Cumberland a Summerdale Avenue a zjistil, že je vyasfaltovaná a má obrubníky a škarpy – po nějakých zablácených vyjetých kolejích tam nebylo ani památky. Stále jsme si však nemohli dovolit na podezřelého tvrdě udeřit – mohl by na nás podat žalobu za policejní obtěžování a požadovat mnohamilionové odškodné. V tuto chvíli bylo naší nejlepší šancí soustředit se na důkazy, které policie ve středu večer získala v domě číslo 8213 na Summerdale Avenue.

Tyto předměty byly nyní shromážděny v malé výslechové místnosti poblíž detektivního oddělení, v níž Kozenczak připravil svůj polygraf. Prsten s iniciálami J. A. S. byl zajímavý, neboť pocházel ze střední školy Maine West. Měl snad něco společného s Robem Piestem? Řekl jsem Kozenczakovi, aby se jeho muži pokusili najít majitele prstenu.

Odzátkoval jsem hnědou lahvičku a přičichl k jejímu hrdlu. Vnitřek byl cítit jako něco, co by mohlo člověka zbavit vědomí. Lahvička byla prázdná, státní kriminální laboratoř by však možná dokázala určit, co v ní předtím bylo.

Mátly mě předměty, které očividně nepatřily Gacymu: řidičské průkazy vydané na jména Cooper a Reilly. Kdo byli ti lidé a jak souviseli s Gacyho životem? V tomto bodě se z případu Roberta Piesta stával případ Johna Gacyho. Můj další pokyn pro Kozenczaka zněl, že chci, aby byl Gacy čtyřiaadvacet hodin denně pod dohledem.

Asi v jedenáct hodin dopoledne mi Kozenczak oznámil, že na stanici jsou opět rodiče Roba Piesta, a zeptal se mě, co jim máme říct. Chtěl jsem je povzbudit, ukázat jim, že do případu je nyní

zapojen úřad státního návladního. Řekl jsem tedy, že je příjmu. Kozenczak mě společně s Bedoem odvedl do konferenční místnosti v prvním patře, představil mě rodičům a odešel.

Elizabeth Piestová byla na první pohled zcela vyčerpaná, ona i její manžel vypadali, jako by týden nespali. Ano, chtěl jsem je uklidnit, ale zároveň jsem si nepřál, aby si mysleli, že dokážeme zázraky. Ještě ve středu jsem si myslel, že Gacy Roba někde drží, ale dnes už jsem takovým optimistou nebyl. „Nedělejte si, prosím, velké naděje,“ řekl jsem Piestovým tak ohleduplně, jak jsem jen dokázal. „Šance, že bychom vašeho syna našli živého, je velmi malá.“ Tehdy jsem to nevěděl, ale oni se už v této chvíli vzdali veškeré naděje. Řekli nám o Robovi něco víc – mluvili o jeho dobrých známkách, o jeho zájmu o matematiku a přírodní vědy, o tom, že chtěl být astronautem. Měl peníze, které si vydělal: 900 dolarů v bance, 80 v prádelníku a všechny tam pořád ještě byly. Mluvili o jeho lásce k táboření, o výletech na kánoe, které podnikl se svým otcem, jednou do Kanady, jednou do oblasti jihozápadně od Chicaga, kde se řeky Des Plaines a Kankakee slévají a stávají se řekou Illinois. Ano, on a jeho přítelkyně Carrie Gibbonsová se nedávno rozešli. Byla pro něj speciální, jak se jednou svěřil své matce, když se bavili v jeho pokoji. Rob se bál, že Carrie se začíná víc zajímat o jednoho chlapce z posledního ročníku. „Jestli k ní chováš takové city,“ řekla Elizabeth svému synovi, „neměl bys to vzdávat. Když budeš bojovat, nikdy neprohráš.“ Rob a Carrie se rozešli už před několika týdny, stále však zůstávali přáteli, stále mluvili o tom, že se možná usmíří. Rob by rozhodně neutekl z domova kvůli problémům s holkou. Nikdy neutíkal.

Když jsme procházeli události pondělního večera, pozornost Piestových se soustředila na Phila Torfa. Podle Elizabeth se choval vyhybavě a pokoušel se Gacyho chránit. Proč byl tak marný, když přišlo na Gacyho adresu? A co vůbec Torf a jeho kamarád v té lékárně dělali až do jedné ráno – tři hodiny po zavíračce?

Ujistil jsem je, že známe Gacyho minulost a že na něj tlačíme, jak jen můžeme. Neoznačil jsem jej však za hlavního podezřelého a neprozradil jsem ani nic z toho, co jsme věděli o jeho předešlých deliktech. Nechtěl jsem, aby se pokusili vzít zákon do vlastních rukou. Nakonec jsem jim řekl, že je velmi důležité, aby nemluvili s reportéry. Od Robových rodičů jsme toho moc nového nezjistili,

rozhovor s nimi nás ale na sto procent přesvědčil, že mladík z domova neutekl.

Po odchodu Piestových jsme na základě svědeckých výpovědí postupně sestavili chronologii událostí z pondělního večera v lékárně Nisson. Pickell si promluvil s Lindou Mertesovou a Carrie Gibbonsovou; Adams a Pickell společně vyslechli Phila Torfa a Toda Podgorného, druhého chlapce ze střední školy Maine West, který toho večera pracoval v lékárně; já jsem se setkal s Kim Byersovou. Policisté vyslechli ještě půl tuctu dalších mladých lidí; všichni se shodli na tom, že není pravděpodobné, že by Rob utekl z domova. Ovšem od chvíle, kdy před třemi dny ve spěchu opustil lékárnou, jej nikdo z nich neviděl.

—— Počátkem odpoledne mi Kozenczak řekl, že Jednotka Delta Gacyho sledování zvládne. Tři příslušníci jednotky, Ron Robinson, Bob Schultz a Dave Hachmeister, měli mít dvanáctihodinové směny; jejich seržant, Wally Lang, měl zaskočit tam, kde bude potřeba. Pokud by Gacy byl náš muž a rozhodl se vrátit na místo činu, nyní na to už budeme mít svědky.

Lang přidělil Robinsona a Schultze na první směnu, od poledne do půlnoci. Schultz měl sledovat Gacyho dům a Robinson dům Gacyho právě ovdovělé tety.

Dnes se měl konat pohřeb Gacyho strýce. Robinson zavolał řediteli pohřebního ústavu – byl to jeho kamarád z dětství – a ten mu řekl, že po uložení do hrobu není plánováno žádné setkání pozůstalých. Vdova, a pravděpodobně i Gacy, se brzy odpoledne vrátí do jejího domu v chicagské Northwest Side. Robinson své auto zaparkoval na ulici asi sto metrů od něj.

Zhruba v 15:30 spatřil, jak u domu zastavuje auto. Vystoupilo z něj několik lidí a zamířili dovnitř. Krátce nato vyšel ven nějaký muž a žena, nasedli do auta a odjeli; muž řídil. Robinson je sledoval. Na Kennedyho dálnici, směrem do centra, se Robinson dostal na úroveň toho auta a podíval se na jeho řidiče. Byl hubený a neměl knír. Robinson si vybavil policejní fotografii z Northbrook a byl si tedy jistý, že tento muž není Gacy. Zařadil se za auto, zapsal si jeho poznávací značku a vrátil se k domu Gacyho tety.

Na Summerdale Avenue panovalo ticho. Schultz a Lang si nebyli jistí, v čem teď bude Gacy jezdit, když bylo jeho auto zabaveno. Lang se rozhodl, že se podívá na prodej vánočních stromků

u sv. Josefa; v tuto chvíli už věděl, že to místo má pronajaté jistý Ronald Rohde, Gacyho známý. Lang vešel do kostela a získal svolení vyjít nahoru na jednu z věží. Odtamtud však Rohdeho podnik pořádně neviděl, vydal se tedy přímo ke stromkům. Gacyho tam ale nezastihl, a tak se vrátil na Summerdale.

V podvečer, zatímco Robinson seděl ve svém autě, na něj už naplno dolehlo nepohodlí – a nuda – sledovací akce. Teplota klesala a Robinson pravidelně spouštěl motor na volnoběh, aby se zahřál. Policisté z Dely jeho auto přezdívali „Batmobil“. Byl to Plymouth, model 1973, se zvednutým předkem. Uvnitř Schultz narafičil falešné stereo reproduktory.

Když se Robinson pokoušel změnit polohu, svými botami velikosti třináct nedopatřením zavadil o uvolněné dráty pod palubní deskou. Uslyšel prasknutí elektrického oblouku a ucítil kouř. Rychle vypnul zapalování, nakoukl pod desku a uviděl izolaci, z níž se stále ještě kouřilo. Pomocí vysílačky zavolal na stanici. „Nebojte,“ uklidnil kolegy. „Ještě jsem neshořel.“ Ti se však rozhodli, že nebudou riskovat, a poslali Olsena, aby mu pro všechny případy přivezl jiné auto.

——— Pozdě odpoledne Kozenczak poslal Rafaela Tovara a seržanta Jima Ryana, aby k výsledku na stanici předvedli Gacyho zaměstnance Richarda Walshe. Walsh bydlel se svou ženou a novorozeným synem v prvním patře dvoubytové jednotky v chicagské čtvrti North Side. Jeho žena policistům řekla, že manžel není doma, ale brzy by měl dorazit. Pozvala je dál, aby na něj počkali.

Paní Walshová, drobná, štíhlá a přitažlivá žena, se zeptala, jestli se jejich otázky týkají Johna Gacyho. Policisté řekli, že ano.

Gacy je tak trochu divný, prohlásila. Pořád se prý pokoušel Dicka přimět, aby ji opustil. Často jí volal a říkal, že když Dick „pracuje déle“, tak se tahá s jinými ženami.

„Byla jste někdy v Gacyho domě?“ zeptal se Tovar.

Prisvědčila a dodala, že Dick prý u Gacyho bydlel, když s ním začala chodit. Gacy, pokračovala, měl u sebe doma divné věci.

„Co například?“ ptal se Tovar dál.

„Prkno, ke kterému byly přidělané řetězy.“

„Můžete ho popsat?“ zněla další Tovarova otázka.

„Byla to taková fošna, asi takhle dlouhá,“ řekla a ukázala na vodováhu opřenou o zeď.

Paní Walshová rovněž uvedla, že její manžel byl zatčen v Cice-ru za to, že Gacyho ztloukl, a kvůli tomu incidentu je stále pod soudním dozorem.

Když se jí Tovar zeptal, jestli se Gacy jejího manžela někdy pokoušel sbalit, odpověděla, že neví, slyšela ale, že kdosi jednou ke Gacymu poslal kamaráda pro nějaké valium a Gacy tomu kamarádovi dělal návrhy. Občas ovšem Gacyho vídala ve společnosti nějaké ženy.

Walsh stále ještě nedorazil a jeho žena navrhla, že by ho policisté možná mohli najít v Coach's Corner, blízké hospodě, kde se po práci často zastavoval.

Tovar a Ryan nevěděli, jak Walsh vypadá. „Jaké má auto?“ zeptal se Tovar.

„Bílý Plymouth Satellite,“ řekla mu.

Tovar a Ryan vyrazili a projeli okolí hospody. Walshovo auto neviděli, a tak se zastavili na kávu. O hodinu později se vrátili do Walshova domu. Pořád ještě tam nebyl. Paní Walshová je opět pozvala dovnitř. Chvilí mluvila o sobě a o svém dítěti a potom jí Tovar dal svoji navštívenku a požádal ji, aby Walshovi vyřídila, že mu má zavolat na stanici.

Když policisté nasedali do auta, uviděli, jak u chodníku zastavuje bílý Plymouth. „Jste Dick Walsh?“ zeptal se Tovar řidiče. Byl to on.

„Rádi bychom, abyste se dostavil na policejní stanici,“ řekl mu Tovar. „Chceme s vámi mluvit.“

„Kvůli té věci s Gacym?“ chtěl vědět Walsh. Tovar přikývl. „Dobře. Vadilo by vám, kdybych si šel nejdřív promluvit s manželkou?“

Všichni tři vešli dovnitř; policisté seděli u stolu, zatímco Walsh jedl večeři, kterou mu připravila jeho žena. Cestou na stanici jim Walsh, malý, podsaditý mladý muž s dlouhými světlými vlasy, který vypadal ještě mladší, než kolik mu ve skutečnosti bylo, řekl, že Gacyho něco velice rozrušilo. Šel prý do banky a vyzvedl si čtyři tisíce dolarů, kdyby je potřeboval na složení kaucí. Požádal Walsh, aby ho nijak „nepomlouval“.

Walsh policistům řekl, že pro Gacyho už pracuje docela dlouho. Když začínal, Gacy se ho zeptal na jeho sexuální preference s tím, že on sám je dost „liberální“. Walsh mu řekl, že dává přednost ženám a že jestli má ta práce nějaké další podmínky, tak o ni nemá zájem. Gacy s ním na toto téma už nikdy nemluvil.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Vraždící klaun.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.